

הקדמה לשיעור ביאורי תפילה

מטרות חינוכיות:

תתחנך התלמידה לדעת את חשיבות התפילה,

תתחנך התלמידה לדעת את חביבות התפילה

תתחנך התלמידה לדעת את כוחה של תפילה, ובפרט כוחה של תפילת נשים

תתחנך התלמידה לדעת את כוונה בתפילה ועצות לתפילה בכונה

מטרה לימודית: ר"ת למילה תפילה.

ידיעת ההפרש בין הכמות המוגבלת של שאיפות שביכולת התלמידה לקדם, ובין הכמות הבלתי מוגבלת של שאיפות שביכולת התלמידה להתפלל.

§ הרב גולדבלט ר"מ בישיבת קרית מלאכי, בשנת תשס"ו היה בצפון מתיחות גדולה, ירדו קטיושות ובאופן כללי המצב היה מתוח מאד. הרב גולדבלט בדרכו לישיבה הלך במקום שאסור להליכה להולכי רגל, והנה עצר לידו רכב משטרתי ופונה אליו. הרב היה בטוח שהשוטר רוצה לתת לו דו"ח, אבל להפתעתו פונה אליו השוטר באדיבות ובסבלנות ומציע לו טרמפ עד לישיבה והרב רצה. השוטר שאל את הרב מפני מה הגענו למצב הבטחוני המתוח והרעוע הזה. הרב הבין צורת השאלה כי לשוטר יש מה לומר. והוא הפנה את השאלה לשוטר: נו, מה אתה אומר? מה דעתך בנידון. השוטר אמר: "הקב"ה רוצה להראות לנו שהוא לא מד"א=מגן דוד אדום. מתי קוראים למד"א? כשמרגישים צורך בעזרה רפואית וכדומה. ה' לא רוצה שנקרא לו רק כשנצטרך לצעוק "הצילו" אלא בכל זמן." המשיך הרב לכיוון הישיבה, והנושא של השיחה שמסר בעקבות דברי השוטר היה כי הקב"ה לא רוצה את "המלומדה", את ההרגל, את הפניה אליו רק כשמרגישים את ההכרח, אלא נקרא אליו בכל עת.

במסגרת שיעורי ב. תפילה נלמד באופן כללי את ביאורי המילים. אבל כל בת יכולה לקחת בבית סידור ומפרש כלשהוא ויש היום גם סידורים מבוארים ומפורשים בסגנונות שונים לפי הנוסחאות. אז מה מטרת שיעורי ב. תפילה? המטרה היא לחמם את הלב, כשהלב חם רוצים יותר להתפלל, התפילה יותר חמה, הבקשות מגיעות מעומק הלב, כל כולינו בתוך התפילה, ומימלא התפילה גם יותר נענית.

☞ באנה נכתוב על הלוח / בדפים את משאלות הלב שלנו: שאחות תתארס, שייולד אח/ות, הצלחה לימודית, הצלחה חברתית, פרנסה בכבוד, ועוד. כל אחת ומשאלותיה, להווה ולעתיד לקרוב ולרחוק, מה שדחוף ומה שחשוב. נחלק לשנים. בערימה אחת יש דברים שביכולתנו לעשות, רוצה להצליח במבחן? תלמדי עוד שיעורים ותקבלי עוד כמה נקודות, מעונינת להיות בזמן? תצאי קודם מהבית. ובערמה השניה יהיו כל הפתקים שביכולתנו להתפלל על מה מתפללים? על הכל הכל. נעלים שיתאימו, שאמצא חזאית יפה במחיר טוב, שתהיה צנועה, שתמצא חן וחסד בעיני אלוהים ואדם. כל כך הרבה יש לנו מה לומר, נמלא את הרגשתינו ובקשותינו!! כתוב: "הרחב פיך ואמלהו". כביכול בהתאמה לכמה שפותחים את הפה, מרחיבים את הפה בתפילה – הקב"ה ממלא בשפע. הקב"ה הוא אין סוף, ויש לו בלי סוף, ומטרתו להיטיב ולתת לנו. וכדי שנוכל לקבל את כל השפע הזה

צריך לבקש. סיפור חמוד על אשה אחת שבזמן הכנת העוגה היתה כל הזמן מתפללת: שהעוגה תצליח, הקצף יתקשה, הבליילה, הציפוי וכו'. פעם אחת היתה מאד עסוקה במשהו והיא נזכרה רק סמוך להוצאת העוגה מן התנור כי עדיין לא התפללה. חשבה האשה לעצמה; כעת, ודאי כבר אין סיבה להתפלל. איך שהיא שולפת את העוגה התנפצה כוס מהמדף למעלה וכל העוגה כבר לא היתה ראויה לאכילה. יש על מה להתפלל: על הסמינה, על החברות, על שידוך, על הדור הבא, כל הזמן מתפללים.

§ ספר ר' יצחק זילברשטיין סיפור מתוק שיש ביכולתנו להנות מכך מאד. חמיו של מלך מרוקו היה אדם מאד פשוט שגר במקום קטן בעירה לא מוכרת. בכל פעם שהמלך בא לבקרו הוא היה מגיע בלילה כדי להבטיח את שלומן, ומצד שני כדי לוותר על מערכת השומרים והמאבטחים המסורבלת. לאותו חותן גוי היה שכן יהודי שהם היו במערכת שכנות מאד יפה. אותו יהודי באמת היה טוב לב ועדין וכולם אהבו אותו. חותן המלך ספר לו בקביעות על ביקורי המלך. היהודי בקש בקשה מאד יפה: לבוא לבקר את המלך, אני רוצה לזכות לבקר את "ברוך ... שחלק מכבודו לבשר ודם". השכן הסכים ובאחד הלילות הוא נקרא לבוא ולראות את המלך. היהודי לקח עימו את בנו שבאותם ימים נהיה בר מצווה. כשהם נכנסו מיד הם ברכו את הברכה הנדירה. המלך התעניין להבין את הנאמר והיהודי תרגם את הברכה לערבית ולמלך מאד פרגן לו תוכן הברכה. החותן הוסיף כי כולם אוהבים את השכן, ובהתגלגל השיחה שמע המלך כי הנער מתחייב בימים אלו בתורה ובמצוות וכל הקשור לב"מ, משמעות, זכויות וחובות וכו', המלך שמע את הדברים והוציא מכיסו את הצ'ק של בית המלוכה המרוקאי ואמר להם שהם מצאו חן בעיניו והוא מעונין לתת מתנה לנער הבר מצווה, מה היה כתוב על הצ'ק? \$50,000, ומדובר בסיפור של לפני 65 שנה שאז סכום זה היה שווה הרבה יותר מהיום. היהודי היה המום, מתנה אבל לא היה מספיק לכתוב \$500? \$1000? \$2,000? המלך הרגיש במבוכה, והסביר שלא מתאים לבית המלוכה שהסכום לא יכבד את המלך!!!! הוא כתר של האומה! מלך הוא מלך, ומתנה מהמלך זאת מתנה מהמלך! כאשר האדם שוטח את בקשותיו יש ביד ריבונו של עולם להעניק לו הכל אנחנו רק צריכים לבקש.

§ שכנה אחת דופקת על הדלת ממול ומבקשת 6 ביצים, בדפיקות הבאות מבקשת מרגרינה ובפעם השלישית קמח, בהמשך סוכר ואבקת אפיה. באיזהו שלב חושבת לעצמה השכנה הנותנת: מה היא רוצה ממני שתבין כבר את העוגה אצלי את כל המצרכים היא לוקחת ממני. במילים אחרות: אנחנו לא אוהבים את הנודניקים. מי שמבקש מידי הרבה יוצא נפסד. בנות! הקב"ה אוהב את הנודניקים. ככל שמנדנדים לו, ככל שמבקשים שוב ושוב זה מה שהקב"ה רוצה! שנבקש שנבקש! את לשון הזהב של: "הקב"ה אוהב את הנודניקים" הביא הרב פינקוס. ככל שנבקש נקבל. שתינוק בן חודש בוכה אמא שלו מיד ניגשת אליו לראות מה קורה איתו: כואב לו, מה לוחץ לו. כשילד בן חמש בוכה, אם לא מדובר בצרחות היסטוריות – האמא לא כל כך ממהרת לגשת, ולמה? כי תינוק הוא חסר ישע. מתי תפילה נענית: "כגמול עלי אימו", כשיש תלות מוחלטת בקב"ה. כשברור שאין שום מוצא אחר. הגיע בחור לסטיפלער ובקש ברכה לשידוך והסטיפלער אמר שמה בכוחו לעשות. יצא הבחור וחשב שאפילו הסטיפלער אמר שאין לו מה לעשות. מה נשאר לו? רק להתפלל! התפילה נשארה אצלו מוצא אחרון. אחרי כמה שבועות הבחור התארס. כי ההישענות היתה חד משמעית ומוחלטת.

כתוב בתהילים ואנחנו אומרות זאת בכל יום בסידור ב"אשרי": "קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת".
נשאלת השאלה יש תפילה שהיא לא באמת? שהיא שקר? אלא כל תפילה שמתפלל אם הוא מאמין שהתפילה
תתקבל ובטוח זאת תפילה שהיא נענית. בחורה מבוגרת היתה מתפללת מאד בימים נוראים. שנה אחת שכבר
התקרבה לגיל שלושים, היא החליטה שכבר אין לה בשביל מה להתפלל. אבל אחרי התחזקות פנימית היא
החליטה שזה התפקיד שלה כרגע להתפלל – ובאותה שנה היא נושעה. אין לנו שום אפשרות לדעת מתי
ובאיזה תפילה ניושע.

§ ר' עקיבא איגר היה נוהג לקיים מצוות ביקור-חולים אצל כל חולי העיר פוזנא. מספרים שפעם הגיע לביקור
אצל חולה שחלה במחלה נדירה, שלא היה לה תרופה, ובדיוק באותו רגע עבר במקום רופא של המלך. הדבר
נודע לר' עקיבא, והוא מיהר לשגר שליח מיוחד לרופא זה, ולבקשו שיעלה ויבדוק את החולה. הרופא נאות,
אולם כשהגיע וראה שמדובר במחלה שאין לה תרופה, שאל את ר' עקיבא: "מדוע הזעקת אותי לבוא ולבדוק
את החולה, הרי אתה יודע שאי אפשר לרפא את מי שחלה בחולי זה."?! השיבו הגאון: "ואם המלך היה נתקף
במחלה זו, וכי גם אז היית אומר שאין תרופה למחלה וממשיך בדרכך?" נזכר הרופא ואמר: "אכן, לפני מספר
שנים חלה המלך במחלה זו, וגם אז אמרתי שאין לה תרופה, אולם ציינתי בפני המלך שבעצם קיימת תרופה
אחת, אבל אין אפשרות להגיע אליה. המלך התעניין בפרטי הדברים, ואמרתי לו שכדי להשיג את התרופה
צריך ללכוד ציפור נדירה המצויה במדבר, הרחק הרחק מעיר המלוכה, ולהאכילו מבשרה, ואז יתרפא." הרופא
המשיך לספר לרב כי המלך שיגר גדודים שלמים של חיילים למדבר ההוא, כדי שילכדו את הציפור. ואכן, לאחר
מאמצים מרובים עד מאוד, הצליחו החיילים במשימתם ותפסו את הציפור, הביאוה למלך, שאכל ממנה והתרפא
".ובפנותו אל רבי עקיבא איגר, אמר הרופא: "כל זה כאשר מדובר במלך, אבל כאן במקרה שלנו הרי מדובר
בחולה יהודי שהוא אדם פשוט, ומהיכן ישיג את האמצעים ללכידת הציפור?". רופאו של המלך פסק את פסוקו
והלך.

ר' עקיבא איגר הצטנף בפינת החדר, והתפלל לאלוקיו ויאמר: "ה' אלוקי ישראל, הרי הינך מלך מלכי המלכים,
ובני ישראל הם בניך, ואם כן ראויים הם להיקרא בני-מלכים, ועכשיו זקוק אחד מהם לציפור הזו. האם לא
תשלח לנו אותה."? לא חלפו כמה דקות, והנה, מתדפקת ציפור על חלון הבית. ר' עקיבא איגר ציווה ללכודה,
והורה להשאיר בידיו את הכנפיים, ואת השאר לבשל ולהאכיל את החולה. כך עשו, והחולה התרפא. כעבור
זמן-מה עבר שוב רופאו של המלך בעיר, ור' עקיבא מיהר לשלוח אליו שלוחים ולהודיעו שלא היה צריך לנדוד
עד המדבר כדי ללכוד את הציפור הנדירה ההיא. הרופא השיב שהוא אינו מאמין לכך. "לא ייתכן. ציפור כזו
מצויה רק במדבר והוא שנקבתי בשמו, ובוודאי לא בעיר גדולה כמו פוזנא", אמר. ואז שיגר לו ר' עקיבא כראיה
את כנפי הציפור שהותיר אצלו. הרופא התפעל מאוד מכך, ואמר שדבר כזה יכול לעשות רק הרב היהודי.
הדברים נתפרסמו בחוצות עיר, וגדול היה באותה שעה כבודו של הקב"ה בעיני הבריות. (עין חמד) ולענינו,
הבן של המלך מבקש מהמלך, ודאי המלך ירצה להנות לבקשתו.

§ מעשה שהיה עם הגאון רבי ישעיה ברדקי זצ"ל, חתנו של רבי ישראל משקלוב אשר היה תלמידו המובהק של הגר"א מוילנא. ביום מן הימים- נמנה רבי ישעיה וגמר אומר לעלות לארץ הקודש ולכונן את עפרה. הוא ארז את מיטלטליו המעטים, לקח עימו את בנו ובתו הקטנים, (אשתו יצאה קודם להכין למשפחה רקע) ויצא לדרך בספינה, כמקובל בימים ההם. ויהי בדרך, והנה לפתע נתרגשה עליהם צרה צרורה, סערה גדולה פקדה את הים, והגלים הגבוהים שחקו בספינה כאילו היתה כליפת אגוז. משברי הים התנפצו על דפנותיה, והספינה אשר לא הסכינה מעודה לכזו סופה, נכנעה לבסוף בפני הגלים השוצפים, ונבקעה ושקעה במצולות.

רבי ישעיה עם בנו ובתו, הוטלו איפה אל המים הסוערים. מאחר ובימים ההם עדיין לא היו בנמצא ספינות הצלה, הורה הצדיק לשני בניו לעלות על גבו, וכך החל הוא לשחות אל עבר הבלתי נודע. כך שחה הוא עוד ועוד, ובאופק אין נראית כל יבשה. אם עברה שעה או עברו שעות, איש לא יכול היה לומר. שכן באותן שעות כל רגע נראה כנצח. אולם זאת ידוע, כי לאחר משך זמן מסוים הרגיש רבי ישעיה שכוחותיו אינם עומדים לו עוד, וכי הוא אינו יכול להמשיך ולשאת על גבו את בנו וגם את בתו. אם ימשיך כך הוא הרגיש – יטבעו שלושתם. כיהודי שהתורה שגורה בפיו, ידע רבי ישעיה מה עליו לעשות במצב הנורא הזה. על פי התורה עליו להציל את הבן, ולהניח את הבת (הוריות יג) כיון שהבן מחויב בכל המצוות, ואילו הבת פטורה ממצוות שהזמן גרמן. למרות הקושי הכרוך בכך, נשמע רבי ישעיה לצו אלוהיו, עזב את בתו ואחז בבנו בשארית כוחותיו. הילדה אשר לפתע נעזבה והחלה להרגיש כי היא שוקעת אט אט, החלה לבכות, גם אביה – רבי ישעיה – בכה עימה, אולם הוא ידע, כי אין כל ברירה אחרת, כך מורה לו ההלכה לנהוג, וכך הוא יעשה, על אף שליבו נקרע לגזרים בראותו את בתו טובעת לנגד עיניו, ואין לאל ידו להושיעה.

והנה הילדה המרגישה כי אלו רגציה האחרונים, כאשר רק חוטמה נמצא כעת מחוץ למים ודרכו היא נושמת אך בקושי, קוראת וזועקת: "אבא!! מה אתה עושה לי? מדוע הפסקת להחזיק בי?" אך רבי יהושע לא יכול לעשות דבר... דמעות רותחות זלגו להן על לחיו, כאשר הוא נאלץ להשיב לבתו בלב כואב ודואב "בתי היקרה, אין לנו כל ברירה אחרת!! אם אנסה לאחוז בך ובאחייך נטבע כולנו!!" אולם הבת אינה מרפה... בשארית כוחותיה היא נאחזת היטב באביה, וזועקת אליו בכל כוחה: "אבל אבא, אבא שלי, אין לי אבא אחר!! אנא הצל אותי!!"

בפני הקריאה- זעקה הזו לא היה רבי ישעיה מסוגל לעמוד, הוא חש איך כוחות חדשים אשר היו חבויים בפניה נידחת בגופו, צפים ועולים בו כעת, והוא החליט, להתאזר בשארית כוחותיו, ולנסות להגיע אל חוף המבטחים עם בנו ובתו, הוא הורה לילדה לאחוז בו שוב, ובכוחות לא לו, המשיך לשחות עוד ועוד עד אשר הגיע בסופו של דבר אל החוף. כאשר הגיעו אל החוף, נפל רבי ישעיה על החוף הרך והתמוטט מרוב תשישות, וכך שכבו הוא בנו ובתו, כמה שעות.

משהתאושש פנה הוא אל בתו ואמר לה: "בתי בתי, אני רוצה שתזכרי לאורך כל חיך, את שעבר עליך ועליו ביס!! הרי את יודעת, כי כאשר הסרתי את אחיזתי בך היה הדבר קשה לי יותר מכל... את בכיתי, אני בכיתי, אבל לא היתה לי לכאורה כל ברירה!! ואף על פי כן, כאשר צעקת אלי וזעקת: "אבל אין לי אבא לבד ממך, הצל אותי!!" זעקה זו, הזרימה בי כוחות חדשים, שלא ידעתי שהיו בי כלל!! אני התאזרתי בכוחות מחודשים

והנה את רואה: לבסוף הצלחנו כולנו להגיע אל החוף!! אם תשתמשי בכלי הזה בחיים שלך ותפני לאבא שיש לו ורוצה לתת הוא גם נתן וגם יתן. אנחנו הבנות בקושי צריכות סידור. נכון היום אנחנו יודעות קרוא וכתוב, בת היא כל היום מתפללת. ובנות בגיל שלנו 13-14 כל אחת מן כבר טעמה טעם של תפילה מעומק הלב, של ההישענות המבורכת על ה'ריבוננו של עולם'.

§ תפילה היא מעבר למילים היא כח!! נתאר לעצמנו שמארגנים טיול לשמש, זה לא אפשרי כי ממרחק של מליוני ק"מ א"א להחזיק מעמד. אבל לו יצויר שכן היו יכולים "לנסוע לשמש" היו מצטיידים עם כל מיני דברים: למשל ממתקים כדי שיהיה נחמד, למשל משקפת או כובע שמש. אבל דבר אחד ברור כשנוסעים לשמש ודאי לא לוקחים פנס!!! השמש היא מרכז האנרגיה של האור. כשמדברים על עזרת נשים הן מרכז האנרגיה של התפילה. אשה כל היום מתפללת מהבוקר עד הלילה. באו לספר לרב שך זצוק"ל שאין מקום כבר בשיבת פוניבז' לכל הבחורים והמתפללים. שאל הרב שך אז מה יש לעשות. ענה אח העסקנים כי יש רעיון לפנות את עזרת הנשים ולמלא בספסלים למען הקהל הרב. ענה הרב שך: מי מתפללות בעזרת נשים – בחורות מבוגרות, נשים מבוגרות שראו דבר או שניים בחייהן, נשים צעירות, מטופלות בילדים שמגיעות מפעם לפעם להיות חלק מהתפילה ומתפללות מעומק הנשמה. על תפילה של עזרת נשים אנחנו לא יכולים לוותר. נצטרך למצוא פתרונות, נגיע לעוד רעיונות אבל על התפילה של הנשים הצדקניות אנחנו לא רוצים ולא יכולים לוותר.

ואחרי הסיפור המתוק הזה שגם נותן כח, וגם מסביר בקצרה ובעומק מהי כוחה של בת ישראל בתפילה נשאל שאלה פשוטה ופנימית. כולנו התפללנו בס"ד הבוקר; תרים את האצבע מי שזכתה להתפלל בכוונה מתחילת התפילה ועד סופה – גם האצבע שלי נשארה רפויה. הגמרא כבר אומרת זאת: ארבעה צריכים חיזוק: תורה, מעש"ט, תפילה וד"א. להתחזק בתפילה זה דבר קשה. ר' ירוחם אמר מה ההסבר למילה צריכים חיזוק? אלא צריכים עקשנות. יש מפריעים. כנגד כח קדושה יש כח טומאה. אתן מכירות את המשחק אליעזר והגזר שמעמידים שתי קבוצות להתמודד? ככל שיאריכו את השורה האחת יצטרכו אכן להאריך גם את השורה שכנגד כדי ששני הצדדים יוכלו למשוך בגזר בצורה שוויונית והוגנת. התפילה זה כח כל כך חזק גם יש כח של טומאה ויש מפריעים. יושבת בת וחושבת "אני באמת אוהבת להתפלל" הלוואי שיש הרבה בנות כאלו מתוקות שחושבות וזכות להרגיש כך. אבל "אפשר לדרוש ממני, כשאני בשתי דקות לשמונה רצה והנשימה שלי בילקוט עד למבנה. כשאני בפתח השער נשמע הצלצול, יש להעלות עוד 60 מדרגות, וכשאני בכתה צריכה לסדר את קצב פעימות הלב שלי כדי להגיע לאיזון, איך אפשר לבקש ממני עוד להשקיע ולהתרכז בתפילה?!!". התשובה היא פשוטה כשרצים בשתי דקות לשמונה אכן קשה להתרכז, אפילו כמעט בלתי אפשרי!! אבל כשהתפילה היא חשובה אני לא מתכננת את התפילה בשתי דקות לשמונה, לא ממהרת בחמישה לשמונה כדי לא להיות ב'דוחס' ביחד עם עוד בנות, אני עושה זאת כי אני אוהבת להתפלל, וגם אם כרגע אני לא בדרגה – אבל יוצאת קודם מהבית כדי לזכות להתפלל, ומתכננת להיות קודם, מכינה את עצמי כראוי – תאמנה שהתפילה תהיה שונה ואחרת. ועוד יותר טוב אל תאמנה!!! תבדוקנה בעצמכן ותיראנה את ההבדלים. ממקום גבוה ונאצל יותר

אבל איך עושים זאת? "בתחבולות תעשה לך מלחמה" צריכים רעיונות:

הגאון מוילנא: "אם הספר ישוב מחשבתנו הרעה" [מגילת אסתר] - כשמתבוננים בספר כבר חולפת המחשבות הרעות. וכן ר' חיים מוואליזין כותב שמי שמתבונן בצורת האותיות זוהי מעלה גדולה לאדם וגם הוגים נכון ומדויק יותר את המילים, לשים לב על מילעיל ומלרע (לפרט)

הַ להשתדל להבין את מילות התפילה, הסטיפלער איך אפשר שהתפילה תהיה מתוקה אצל התלמידים שלי אמר הרב תעבור איתם בכל פעם על חלק אחר בתפילה.

הַ לומר בקול, בהכנת הקטורת כתוב "הדק היטב - משום שהקול יפה לבשמים", הקול יוצר גלים ויש לו השפעה אמיתית. שישמע את מה שאומר. כמובן לא בשמו"ע.

הַ להכניס את פניותינו האישיות לתוך מילות התפילה, לא יודעים מה לעשות? לכוון ב"אתה חונן לאדם דעת", על בריאות: "רפאינו" וכו'. סיפור מדהים שספר הרב שך ששמע מרבי איסר זלמן מלצר. ר' איסר היה מקשיב לנצי"ב מוואליזין את השיעור שילמד מחר. באחד הימים הגיע הנציב ואמר שהיום אין שיעור. התפלל הרב מלצר שידע כי הנצי"ב הכין שיעור וניגש לשאול. הסביר בנצי"ב כי היום לא הצליח לבכות ב"אהבה רבה" בחלקים של הלימוד, לכן הוא לא מוסר שיעור!!! חשובנה על המילים "שנהיה אנחנו וצאצאינו יודעי שמך ולומדי תורתך..."

§ ספר הרב שטינמן זצ"ל: בעירה של פעם היה רק רוקח אחד בעירה שהיה יצור כלאים: ספק רופא, ספק סנדלר. מי שחלה כל מה שנשאר היה לו לעשות זה להתפלל מעומק הלב. כזאת תפילה היא ראויה לשמה, ומתקבלת.

ובשיעורים שלנו אנחנו משתדלות מיד ליישם למעשה, מיידית. יכול להיות שיש בת שמקשיבה וכולה אור בעיניים תפילה ורגש. אבל היום יום שלנו עמוס, שוחק, שוטף. בלנ"ד בעז"ה נשתדל לפחות את הברכה עליה עבדנו השיעור לנסות להתרכז בה. והיום תנסי להתפלל מיד כשמותר וכשתכוננים התפילה נראית אחרת.

§ ספרה מורה חשובה מאד כי כלתה היתה צריכה לעבור ניתוח די פשוט. אבל במהלך הניתוח פגעו לכלה בעין והיא נאלצה לנסוע לארה"ב כדי לתקן את הנזק. המורה עצמה הצטרפה אליה. בדרך חזר מארה"ב בעקבות המרחק והפרשי השעות הן היו אמורות להפסיד נר חנוכה אחד, היא לא היתה מחויבת אבל לה היה מאד אכפת וחבל, היא רוצה. ולהדליק נרות במטוס כמובן א"א. היא קבלה עצה מרב, שהיות שמטרת חנוכה היא פרסום הנס אולי תדליק פנס כמספר הנרות. לילה לפני צאתן למטוס הן הלכו ל'כלבו' בניו אינגלס ובקשו פנס. הרבה "פנסים" הגיעו לידיהן. התברר שעקב קשיים בשפה והבדלי מנטליות הביאו הזבנים רק נורות לד, פנסי מכוניות, וחשמל, פלורוסנטים ופרוז'קטורים ללא פנס אחד. שאלה החמות את הכלה "מה עושים עכשיו?" והכלה ענתה? "מה עושים? מתפללים!" במילים פשוטות בקשה האשה מאביה שבשמים, שרצונה לעשות רצונו. והנה ניגשת אליה זבנית כושית עדינה והיא אומרת לה באנגלית: "אולי זה יעזור לך?" כשבידה פנסים בצורת שלהבות!!! כזאת הארת פנים! לא רק פנס בצורת רמזור אלא בצורת שלהבת. מתיקות שאדם מבקש ומקבל.

§ וכמה סיפורים מהבית אישיים מהבית ... הבן שלי בן ה-6, בקש חליפה לשבת. חליפה טובה שנלבשת טוב עולה כ-250 ₪ ולא תכננתי להוציא זאת, במיוחד שכבר בלי החליפה הוא היה סט של אחים שלו. אז הבן שלי אמר טוב אז אני אתפלל! מיד אח"כ, במציאות שעולה על כל דמיון אמא שלי אומרת לי ששכנה, חסידה,

מטופחת וחמודה הציעה לה חליפה חדשה כמעט שהבן שלה לבש חג אחד וגבה. בצבע אפור מהמם, 4 חלקים, לא רק 250 שח... זה היה כל כך מושלם שלא היה צריך להוסיף אפילו מכפלת!

§ ועוד אחד, פעם אחת בסוכות ירד גשם. הבן שלי בן ה-9 התאכזב לגלות כי הקישוט האחרון שנשמר לו מהעבר – התקלקל לגמרי. והוא התפלל שיהיה לו בשנה הבאה. מיד אחרי סוכות המקבילה שלי בשנתון רצתה להכיר לי טובה על כל העזרה ונתנה לי ערכה מיותרת במתנה. עוד באותו חנוכה ישב הבן שלי לעשות את המלאכה. ובסוכות הבא כבר היה לו מלאכה יפיוה!

ולכן אני מאמינה שיש סיפורים מכאן ועד הצהרים...

יש לנו כח בידיים! הכח הזה נקרא תפילה. אבל צריך לדעת להשתמש בו. היה מגיד רבני ידוע ר' שלום שבדרון. יום אחד לאחר תפילה בציבור ניגש ר' שולם לאחד האנשים ואומר לו "בררר" היהודי שואל אותו: "מה?" עונה לו שוב ר' שולם: "ברררר". היהודי לא הבין מה הוא רוצה ממנו ואמר לו: "ככה הייתה נראית תפילתך". עבר שם יהודי כבן 70 ואמר לו: "ר' שולם, גם תינוק בן יומו מקשקש ואמא שלו מבינה אותו, גם כשאנחנו מתפללים איך שאנחנו מתפללים תפילותינו נענות". ענה לו ר' שולם: "נו, היה כדאי שתיוולד רק בשביל לומר פירוש זה, לסנגר על יהודי, אבל תדמין תינוק בן 70 שנה שכך מסביר את עצמו, אפשר לקרוא לזה תפילה?".

§ הסבא מקלס ספר סיפור שהוא כעין משל, לא בטוח שזה היה אבל הוא מהדהד: שני יהודים פתחו עסק, אחד פתח והשקיע בפרסומות, בסחורה, בשיווק, בשילוט, מבצעים, הנחות, שינוע, פתח את החנות 16 שעות ביממה. שני פתח את החנות בכל יום שלוש פעמים, בזמן, לא עשה פרסומות. מה ההבדל בין שני האנשים? העסק הראשון הוא "חי" ואילו השני העסק "מת". אפשר בכל יום להתפלל שלוש תפילות, ואפילו במנין, אבל כשהתפילה היא "מלומדה" – כמו שפתחנו בתחילת השיעור, ללא כוונה, זה עסק מת, קשה לקרוא לכזאת תפילה "עסק".

הַ תפילה ר"ת: תפילה ישירה לבורא העולם; בלי מתווכים שרוצים לעשות קרירה, בלי עסקנים שמנסים לגזור קופונים, ישירות אני ובורא עולם.

הַ תפילה זה לשון 'פתיל' – חבל, ובנמשל: אני בצד אחד, ומי בצד השני? כביכול ריבוננו של עולם בכבודו! הַ תפילה ר"ת: תרופה פלא ליהודי המאמין, להיות יהודי עם תפילה ולחיות בלי תפילה, זה לא דומה ולא כמעט לא מקביל ולא מזכיר לא קשור, דבר והיפוכו.

§ משהו לקינוח, עוד מסר קטן, סיפור שספר הרב קניבסקי, מובא מספר מתיקות התפילה: סוחר גדול היה שהיה עוסק בבית חרושת לרהיטים. מידי יום היה מגיע באיחור קטן או גדול לבית כנסת. לפעמים היה מדלג בתפילה, או לא ממש מתפלל עם הציבור. ניגש אליו רב בית כנסת ושאל אותו מדוע אינו מקפיד להגיע בזמן, כך יוכל לומר בצורה מסודרת את התפילה עם הקהל. השיב לו הסוחר: מה זה משנה מתי אני מגיע, העיקר שבסוף אני מגיע. הרב דיבר אליו פעם, פעמיים ושלוש. כשראה שלא עוזר לדבר איתו עזבו לנפשו. יום אחד בא אותו סוחר לרב עם עינים אדומות ופנים נפולות וספר כי בית החרושת אשר בבעלותו הפך למאכולת אש. וברור לו כי זה בגלל שלא הגיע בזמן לתפילה. התפלא הרב מהיכן יודע זאת היהודי? והוא ענה, כי כשהתחילה השריפה הם פנו למכבי אש. כשבוששו להגיע הם התקשרו שוב ושוב, ושם ענו להם כי הם "כבר מגיעים". הם אכן הגיעו

אבל לא בשמן. ברגעים הללו נשרף כל המפעל. כאשר שאל אותם הסוחר לסיבת האיחור ענו הכבאים: העיקר שבאנו, כפי שהוא נהג להגיב.

(במחברות מכתב מרב פינקוס)

בימים של אלול בעוד שבוע יום הדין ואנו זוכות להמליך עלינו את הקב"ה נאחז בחבל חזק חזק, ובס"ד יתמלאו משאלות לבנו לטובה.

מכתב מהרב פינקוס זצ"ל

ראיתי את מכתבך נראה לי שאתה משתדל מאד
בעליה בתורה ויראת שמים.

אתה עושה ככל שביכולתך ויצאת די חובת ההשתדלות.

עכשיו אתה נמצא בשלב בו אתה צריך עזרה דחוף...

על כן אני נותן לך שם וכתובת, שאליו תפנה והוא יעזור לך:
קוראים לו השם יתברך...

הוא חזק מאד – שהוא גם אוהב אותך באופן אישי,

והוא מחכה בכיליון עיניים שתפנה אליו.

אין בעיה למצוא את הכתובת שלו יתברך –

שכן הוא נמצא בכל מקום, כפשוטו.

וגם ברגע זה – כשאתה קורא את המכתב –

אתה יכול לפנות אליו.

אני כותב לך זאת

מפני שהרבה חושבים שהתפילה

היא ענין של עשיית מצווה וחיפוש מדרגות.

כל זה נכון אבל העיקר ...

העיקר שהקב"ה חי וקיים שאפשר לתפוס איתו קשר אישי,

ולעולם לא התאכזב מי שעשה כך!!

פשוט תספר לו על הבעיה שלך ותבקש ממנו עוד פעם ועוד פעם

חבל על ההשתדלות, תלך ישר למי שיכול לעזור

באמת, תתפוס אותו ואל תעזוב אותו...